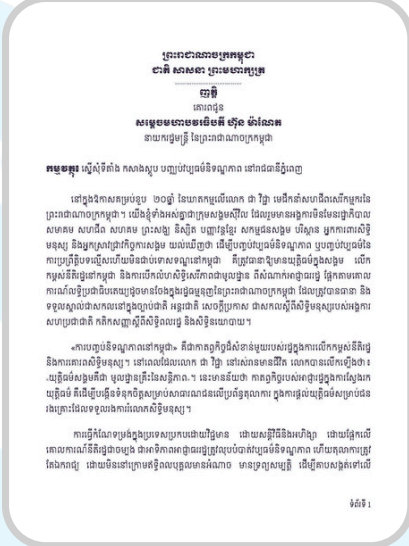

ព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មានអំពីប្រជាធិបតេយ្យ

ព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មានប្រចាំខែនេះគ្របដណ្តប់ពីខែកុម្ភៈ ដល់ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៤ ដោយបង្ហាញពីកិច្ចខំប្រឹងប្រែងរបស់អង្គការសង្គមស៊ីវិលដើម្បីយុត្តិធម៌សង្គម សិទ្ធិមនុស្ស និងការប្រារព្ធទិវានារីអន្តរជាតិខួបលើកទី១១៣ និងព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ៗទាក់ទងនឹងការវិវឌ្ឍផ្នែកប្រជាធិបតេយ្យ និងសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

ការស្វែងរកយុត្តិធម៌សម្រាប់អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស

ក្រោយពីឃាតកម្មអស់រយៈពេល ២០ឆ្នាំ លើមេដឹកនាំសហជីពលោក ជា វិជ្ជា ដែលជាអតីតប្រធានសហជីពសេរីកម្មករនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលត្រូវបានឃាតករចាញ់សម្លាប់ទាំងកណ្តាលថ្ងៃកាលពីថ្ងៃទី២២ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៤ នៅខាងមុខតុបលក់កាសែតមួយកន្លែងនៅខាងក្រៅវត្តសង្កា ក្រុមអង្គការសិទ្ធិមនុស្សអំពាវនាវឱ្យនាំយកជនដៃដល់មកកាត់ទោស ខណៈដែលពួកគេប្រមូលផ្តុំគ្នានៅក្បែរវត្តសង្កានៃរាជធានីភ្នំពេញ។ ការតស៊ូមតិនានាបាននឹងកំពុងបន្ត ធ្វើឡើងដើម្បីនាំយកមកនូវយុត្តិធម៌ ដោយមានអង្គការសង្គមស៊ីវិលចំនួន ៥៥ ស្ថាប័នរួមមានសហជីព សមាគម និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន បានចូលរួមគាំទ្រ និងដាក់ពាក្យស្នើទៅនាយកដ្ឋមន្ត្រី នៃប្រទេសកម្ពុជា ដើម្បីកសាងស្នូបមួយដើម្បីជានិមិត្តបនៃការបញ្ឈប់របៀបផ្ទុះនិរន្តរភាពនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រ។ សំណើនេះ មិនត្រូវបានឆ្លើយតបជាវិជ្ជមានណាមួយពីអ្នកនាំពាក្យរដ្ឋាភិបាលនោះទេ ដោយសារពួកគេមិនបានពិចារណា និងបានច្រានចោលសំណើរបស់ក្រុមអង្គការសិទ្ធិមនុស្ស។

លោក ឈីន ឈីន លោក ឈីន ឈីន

បញ្ហាប្រឈមរបស់អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស

លោក ស៊ីង សែនករុណា ជាបុគ្គលិកជាន់ខ្ពស់ នៃសមាគមសិទ្ធិមនុស្ស និងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា (ADHOC)។ លោកគឺជាអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្សជីវិតកម្ពុជា ដែលតែងតែផ្តល់បទសម្ភាសន៍ជាច្រើនជាមួយអ្នកសារព័ត៌មាន។ លោកបានប្រឈមមុខនឹងពាក្យបណ្តឹងរបស់គណបក្សកាន់អំណាច ពីបទញុះញង់ឱ្យមានការស្តាប់ និងបង្កឱ្យមានចលាចលប្រឆាំងនឹងគណបក្សកាន់អំណាច។ បណ្តឹងនេះកើតឡើងដោយសារតែមានការភ័ន្តច្រឡំក្នុងអត្ថបទព័ត៌មាននៃកាសែត ខេមបូឌា ដេលី (Cambodia Daily)។ តាមរយៈបណ្តឹងនោះ លោកត្រូវបានរងពិន័យជាប្រាក់ចំនួន ៥០០,០០០ ដុល្លារ។ នៅថ្ងៃទី១៤ ខែកុម្ភៈ អង្គការសង្គមស៊ីវិលចំនួន ៥៥ បានអំពាវនាវឱ្យបញ្ឈប់នូវការកំរាមកំហែងផ្លូវច្បាប់ប្រឆាំងនឹងរូបលោក។ សេចក្តីថ្លែងការណ៍ បានគូសបញ្ជាក់ថា សេរីភាពក្នុងការបញ្ចេញមតិគឺជាកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងនយោបាយដែលកម្ពុជាក៏ជាជនរដ្ឋាភិបាល។ ដូច្នេះ ការអត្ថាធិប្បាយរបស់លោកមិនគួរត្រូវបានធ្វើឱ្យទៅជាបទឧក្រិដ្ឋ ឬបង្ក្រាបនោះទេ។ ទោះបីជាកាសែត ខេមបូឌា ដេលី បានកែសម្រួលអត្ថបទព័ត៌មានរបស់ខ្លួនក៏ដោយ តែអ្នកនាំពាក្យគណបក្សកាន់អំណាចបានអះអាងថានឹងមិនមានការសម្រុះសម្រួលនោះទេ ដោយលោកបានបញ្ជាក់ និងសម្រេងសម្តីដោយផ្ទាល់ដោយ សារព័ត៌មានខេមបូឌា ថា “នឹងមិនមានការចរចាទេ គឺមានតែការដោះស្រាយដោយប្រព័ន្ធតុលាការប៉ុណ្ណោះ”។

ស្រដៀងគ្នានេះ អ្នកនាំពាក្យរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក៏ត្រូវបានស្រង់សម្តីដោយសារព័ត៌មានខេមបូឌាដេលី (Cambodianess) ថា “ដូច្នេះពាក្យបណ្តឹងនេះមិនអាចបកស្រាយថាជាវិធីបង្ក្រាបសេរីភាពខាងការបញ្ចេញមតិនោះទេ”។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ បណ្តឹងនេះត្រូវបានគេចាត់ទុកថាជាសញ្ញានៃការបង្ក្រាបផ្នែកនយោបាយនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដោយសារការបញ្ចេញមតិផ្នែកនយោបាយនៅតែត្រូវបានចាត់ទុកថាជាសកម្មភាពខុសច្បាប់។ បន្ថែមពីនេះ Freedom House បានកត់សម្គាល់ឃើញថា សេរីភាពខាងការបញ្ចេញមតិនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាត្រូវបានរឹតបន្តឹងកាន់តែខ្លាំងនៅក្នុងប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ ការរឹតបន្តឹងនេះរួមទាំងអ្នកដែលធ្វើការដើម្បីលើកកម្ពស់ និងការការពារសិទ្ធិរបស់អ្នកដទៃផងដែរ។ យោងតាម គម្រោងយុត្តិធម៌ពិភពលោក កម្ពុជាទទួលបានចំណាត់ថ្នាក់ ១៣០/១៤០ សម្រាប់សេរីភាពខាងការបញ្ចេញមតិចំពោះចំណាត់ថ្នាក់សកល និង ១៣/១៥ ជាចំណាត់ថ្នាក់ក្នុងតំបន់។ អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្សនៅកម្ពុជាជួបប្រទះនូវបញ្ហាជាច្រើនគួរឱ្យកត់សម្គាល់។ FORUM-ASIA បានកត់ត្រាករណីអំពើហិង្សាសរុបចំនួន ១០១ ករណី ដែលបានប្រព្រឹត្តទៅលើអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្សនៅកម្ពុជា។ អំពើហិង្សាទាំងនោះមានទម្រង់ដូចជា ការកំរាមកំហែង និងការបៀតបៀនផ្នែករដ្ឋបាល ក្នុងអំឡុងរវាងខែមករា ឆ្នាំ២០២២ ដល់ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៣។

ព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មានអំពីប្រជាធិបតេយ្យ

ការពង្រឹងសិទ្ធិអំណាចស្ត្រី

ដើម្បីប្រារព្ធទិវាស្ត្រីអន្តរជាតិ ខួបលើកទី១១៣ អង្គការស៊ីវិលនៅកម្ពុជាបានរៀបចំកម្មវិធីមត្តិកម្មយុវជនដើម្បីអប់រំស្ត្រី និងបង្ហាញពីតួនាទីសំខាន់របស់ស្ត្រីក្នុងការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចនៅកម្ពុជា។ កម្មវិធីនេះ បានប្រារព្ធនៅទីលានប្រជាធិបតេយ្យ នៅថ្ងៃទី០៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៤ ក្រោមប្រធានបទ “ធានាសិទ្ធិសេរីភាពស្ត្រី និងក្មេងស្រី ដើម្បីស្ថិរភាពសេដ្ឋកិច្ច និងយុត្តិធម៌សង្គម” ដែលមានអ្នកចូលរួមប្រមាណ ៧៥០ នាក់។ កម្មវិធីនេះបានធ្វើឡើងជាបន្តបន្ទាប់ក្នុងទម្រង់ជាយុទ្ធនាការអនឡាញ ចាប់ពីថ្ងៃទី ១-៩ ខែមីនា និងកម្មវិធីដោយផ្ទាល់ នៅថ្ងៃទី៨ ខែមីនា។ សកម្មភាពទាំងនោះរួមមានកម្មវិធីវីដេអូ, វីដេអូជីវចលនៃសារដែលជាតម្រូវការទាំង១៦ និងការផ្លាស់ប្តូរឃ្លាឃ្លាស៊ីណេម៉ា។

ការពង្រឹងសិទ្ធិអំណាចយុវជន

វិទ្យាស្ថានប្រជាធិបតេយ្យកម្ពុជា (CID) បានរៀបចំកម្មវិធីបោះពុម្ពផ្សាយយុវជនប្រជាធិបតេយ្យ នៅថ្ងៃទី៧-១០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៤ ក្រោមប្រធានបទ “យុវទូតសេរីភាពការបញ្ចេញមតិ” នៅឧទ្យានជាតិគីរីម្យ ជាមួយយុវជនចំនួន ៥១ នាក់ ក្នុងនោះមានស្ត្រី ២៧ នាក់ បុរស ២៤ នាក់ (ព្រះសង្ឃ ៣ អង្គ) និងជនពិការម្នាក់ មកពីខេត្ត/ក្រុង ចំនួន ១៦ រួមមាន ខេត្តកណ្តាល, ក្រចេះ, កំពង់ចាម, កំពង់ធំ, កំពង់ស្ពឺ, កំពត, ត្បូងឃ្មុំ, បន្ទាយមានជ័យ, បាត់ដំបង, ព្រៃវែង, ព្រះវិហារ, រតនៈគីរី, ភ្នំពេញ, សៀមរាប, ស្វាយរៀង និងឧត្តរមានជ័យ។ កម្មវិធីនេះមានគោលបំណងពង្រឹងសិទ្ធិអំណាចដល់យុវជន ដើម្បីចូលរួមលើកកម្ពស់សេរីភាពបញ្ចេញមតិ និងដំណើរការប្រជាធិបតេយ្យនៅកម្ពុជា។ តាមរយៈកម្មវិធីបោះពុម្ពផ្សាយនេះ យុវជនបានសិក្សាអំពីសិទ្ធិមនុស្ស សេរីភាពខាងការបញ្ចេញមតិ ភាពចាំបាច់នៃសេរីភាពខាងការបញ្ចេញមតិក្នុងការលើកកម្ពស់អភិបាលកិច្ចតាមបែបលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ ការត្រិះរិះពិចារណាសម្រាប់ការបញ្ចេញមតិ និងការនិយាយជាសាធារណៈ របៀបក្នុងការសរសេរអត្ថបទវិភាគ និងការផលិតវីដេអូអប់រំខ្លីដោយប្រើទូរស័ព្ទឆ្លាតវៃ។

កម្មវិធីនេះបានបំពេញបន្ថែមនូវអ្វីដែលការសិក្សាស្រាវជ្រាវមួយបានរកឃើញនៅឆ្នាំ ២០២២ ដោយបានបង្ហាញថាការចូលរួមកិច្ចការសាធារណៈ និងនយោបាយរបស់យុវជនមានកម្រិតទាប។ យោងតាមការសិក្សាខាងលើនេះ ការចូលរួមកិច្ចការសាធារណៈរបស់យុវជននៅក្នុងការអភិវឌ្ឍសហគមន៍គឺមានកម្រិតទាប។ ក្នុងចំណោមយុវជនចំនួន ១៦០០ នាក់ ដែលបានចូលរួមក្នុងការសិក្សានេះ មានតែ ១៦% ប៉ុណ្ណោះដែលបានបញ្ជាក់ថាពួកគេបានចូលរួមក្នុងការបង្កើតផែនការអភិវឌ្ឍន៍ឃុំ/ស្រុក ចំណែក ១១% បានចូលរួមប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាប្រចាំខែ ខណៈ ៩% បានចូលរួមតាមដានការអនុវត្តផែនការអភិវឌ្ឍន៍ឃុំ/ស្រុក។ មូលហេតុនៃការចូលរួមទាបបែបនេះគឺដោយសារតែខ្វះព័ត៌មាន មិនត្រូវបានអញ្ជើញ និងខ្វះពេលវេលា។ បន្ថែមពីនេះ ការសិក្សាខាងលើក៏បានរកឃើញថាការចូលរួមផ្នែកនយោបាយរបស់យុវជនក៏នៅមានកម្រិតទាប។ យោងតាមទិន្នន័យការស្រាវជ្រាវខាងលើ យុវជនចាប់អារម្មណ៍តិចតួចណាស់លើកិច្ចការនយោបាយ។ ក្នុងចំណោមយុវជន ១៦០០ នាក់ ដែលបានចូលរួមផ្តល់សម្ភាសន៍ ៨២% គឺមិនចាប់អារម្មណ៍ពីនយោបាយទេ ដោយឡែកមានតែយុវជនចំនួនតិចតួចប៉ុណ្ណោះ (៥%) ដែលបានពិភាក្សាអំពីបញ្ហានយោបាយជាមួយគ្រួសារ និងមិត្តភក្តិរបស់ពួកគេ។ មូលហេតុចម្បងៗដែលនាំឱ្យពួកគេមិនយកចិត្តទុកដាក់លើនយោបាយ គឺដោយសារតែខ្វះចំណេះដឹងផ្នែកនយោបាយ, ពួកគេចាត់ទុកខ្លួនឯងថានៅក្មេងពេក, ខណៈមួយចំនួនទៀតមិនមានអារម្មណ៍ថាមានទំនួលខុសត្រូវក្នុងការគិតគូរពីនយោបាយ និងចាត់ទុកថានយោបាយជារឿងគ្រោះថ្នាក់។

វាជាការចាំបាច់ក្នុងការទទួលស្គាល់នូវការរកឃើញនេះ ហើយបរិបទបែបនេះតម្រូវឱ្យមានវិធានការចាំបាច់ដើម្បីសម្របសម្រួល និងកែលម្អទម្រង់នៃការរៀនសូត្រមួយដែលអាចបម្រើដល់ការពង្រឹងសិទ្ធិអំណាចដល់យុវជននៅកម្ពុជា។ ដូច្នេះ កម្មវិធីបោះពុម្ពផ្សាយយុវជនប្រជាធិបតេយ្យត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីចូលរួមចំណែកដោះស្រាយតម្រូវការសម្រាប់ទម្រង់អប់រំមួយដែលយុវជនអាចបង្ហាញទស្សនៈរបស់ខ្លួនដើម្បីជំរុញឱ្យមានកំណែទម្រង់ផ្នែកគោលនយោបាយដើម្បីឈានឆ្ពោះទៅកាន់សង្គមដែលមានមូលដ្ឋានផ្នែកលើចំណេះដឹង (សង្គមវិជ្ជាធរ) ដូច ដែលលោក ហ្វ្រង់ស៊ីស ហេកុន បានលើកឡើងថា “ចំណេះដឹងគឺជាអំណាច”។

ព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មានអំពីប្រជាធិបតេយ្យ

CID ក្នុងសារព័ត៌មាន

សារព័ត៌មានខេបូខានែស៍, ១៦ កុម្ភៈ ២០២៤, "ដំណើរសន្យាភិក្ខុនៅអូស្ត្រាលីរបស់លោកនាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន ម៉ាណែត ធ្វើឱ្យមានភាពរំជើបរំជួលក្នុងចំណោមជនភៀសខ្លួន បង្កើនក្តីសង្ឃឹមសម្រាប់ចំណងមិត្តភាពឡើងវិញ"។ ទាក់ទិននឹងប្រធានបទនេះ សហស្ថាបនិកវិទ្យាស្ថានប្រជាធិបតេយ្យកម្ពុជា បណ្ឌិត វ៉ូ រណ្ណៈ មានប្រសាសន៍ថា មេដឹកនាំអូស្ត្រាលីគួរតែលើកឡើងពីបញ្ហានៃការអភិវឌ្ឍន៍លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនៅកម្ពុជាក្នុងកិច្ចប្រជុំពិសេស ខណៈដែលលោកនាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន ម៉ាណែត អាចនឹងបើកចិត្តទទួលយកច្រើនចំពោះកិច្ចសន្ទនាបែបនោះ។ "សារៈសំខាន់នៃស្ថាប័នរដ្ឋដឹកនាំ គណបក្សប្រឆាំងដែលមានឱកាសស្នើសុំសម្រាប់ការប្រកួតប្រជែងដោយសេរី និងយុត្តិធម៌ សង្គមស៊ីវិល ជីវសំរើក និងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយឯករាជ្យមិនអាចត្រូវបានគេព្រងើយកន្តើយឡើយ។ នេះជារឿងសំខាន់សម្រាប់ផលប្រយោជន៍ប្រទេសទាំងពីរដែលប្រកាន់ខ្ជាប់ប្រព័ន្ធសភានិយម"។

សារព័ត៌មានខេបូចា, ២២ កុម្ភៈ ២០២៤, "កម្ពុជាក្រោងជ្រើសរើសមន្ត្រីជំនាញកិច្ចសន្យា ចំពោះការងារខ្វះខាតមន្ត្រីតាមមូលដ្ឋាន"។ ឆ្លើយតបនឹងប្រធានបទនេះ ប្រធានវិទ្យាស្ថានប្រជាធិបតេយ្យកម្ពុជា មានប្រសាសន៍ថា ការជ្រើសរើសមន្ត្រីចូលបម្រើការងារក្នុងស្ថាប័នរដ្ឋអាចធ្វើឡើងតាមពីរទម្រង់ គឺការជ្រើសរើសមន្ត្រីក្របខ័ណ្ឌ និងមន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យា។ ការងាររដ្ឋបាលសាធារណៈនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះនៅទូទាំងពិភពលោកបានផ្លាស់ប្តូរទៅរកប្រព័ន្ធជ្រើសរើសមន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យា ហើយថា ការជ្រើសរើសបុគ្គលិកដែលមានជំនាញឯកទេសមានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងការពង្រឹងការអនុវត្តការងារ ជាពិសេសក្នុងវិស័យអប់រំ និងសុខាភិបាល។ លោកប្រសាសន៍ថា "ខ្ញុំជឿជាក់ថា ការដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយជ្រើសរើសមន្ត្រីកិច្ចសន្យាជំនាញ គឺចាំបាច់ទាំងក្នុងការផ្តល់ឱកាសដល់អ្នកជំនាញ ដើម្បីបម្រើការងារក្នុងស្ថាប័នរដ្ឋ និងមួយផ្នែកទៀត ដើម្បីបំពេញចន្លោះប្រហោងក្នុងស្ថាប័នរដ្ឋ និងបង្កើនប្រសិទ្ធភាព"។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ ដំណើរការជ្រើសរើសត្រូវតែមានតម្លាភាព និងគ្មានការរើសអើង ដើម្បីទទួលបានមន្ត្រីកិច្ចសន្យាដែលមានជំនាញ និងប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។

ភ្នំពេញប៉ុស្តិ៍, ២២ កុម្ភៈ ២០២៤, "ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីថ្មីចាំបាច់សម្រាប់ការអនុវត្តកំណែទម្រង់"។ ប្រធានវិទ្យាស្ថានប្រជាធិបតេយ្យកម្ពុជាបានបញ្ជាក់អំពីការលើកឡើងរបស់លោកនាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន ម៉ាណែត ដោយលើកឡើងថាដើម្បីដឹកនាំកំណែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈរដ្ឋមន្ត្រីត្រូវមានអំណាច និងឥទ្ធិពលគ្រប់គ្រាន់។ លោកកត់សម្គាល់ដូច្នោះថា ដោយសារស្ថានភាពនយោបាយបែបនេះ ការរឹតត្បិតលើការដឹកនាំមានសារៈសំខាន់បំផុតរបស់លោកនាយករដ្ឋមន្ត្រីគឺជៀសមិនរួចឡើយ។ លោកបន្ថែមថា "ចាំមើលថាតើដំណើរការកែទម្រង់សាធារណៈមានប្រសិទ្ធភាពកម្រិតណា"។ លោកស្នើថា ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងការរឹតត្បិត ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីថ្មីត្រូវតែបង្ហាញពីកំនិតផ្តួចផ្តើមគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការងាររបស់គាត់ ដើម្បីបង្ហាញពីភាពត្រឹមត្រូវនៃការតែងតាំងនេះ។

សារព័ត៌មានខេបូចា, ២៦ កុម្ភៈ ២០២៤, "គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាឈ្នះ ៥៥ អាសនៈ, គណបក្សនេះខ្សែនឹងឈ្នះ ៣ អាសនៈក្នុងការបោះឆ្នោតព្រឹទ្ធសភា-លទ្ធផលបឋម"។ ប្រធានវិទ្យាស្ថានប្រជាធិបតេយ្យកម្ពុជាបាននិយាយថា ការបោះឆ្នោតបង្ហាញពីចំនួនសមាជិកសភានិងក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ ដែលគណបក្សនីមួយៗមាន។ "បើមើលលទ្ធផលបឋម វាពិបាកសង្ឃឹមថាដំណើរការប្រជាធិបតេយ្យក្នុងប្រព័ន្ធសភានឹងមានប្រសិទ្ធភាពណាស់ព្រោះអាសនៈបក្សជំទាស់មានចំនួនតិចពេក"។

អាស៊ីសេរី, ០៧ មីនា ២០២៤, "ក្រសួងមហាផ្ទៃបន្តលុបឈ្មោះមន្ត្រីនគរបាលចេញពីក្របខ័ណ្ឌក្រោមហេតុផលលើសវិន័យ"។ ប្រធានវិទ្យាស្ថានប្រជាធិបតេយ្យកម្ពុជា យល់ឃើញថា ក្រសួងមហាផ្ទៃគួរពង្រឹងអភិបាលកិច្ច និងប្រសិទ្ធភាពការងាររបស់មន្ត្រីនៅតាមច្រកព្រំដែន ព្រោះកន្លងមក ពលរដ្ឋតែងតែលើកឡើងអំពីភាពអសកម្ម និងការប្រព្រឹត្តអំពើពុករលួយផ្សេងៗ ពីសំណាក់មន្ត្រីទាំងនោះ។ "ហើយបន្ថែមពីនោះទៀត ខ្ញុំមើលឃើញថា ចំណាត់ការរបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃកន្លងមករឿងការផ្លាស់ប្តូរកន្លែងធ្វើការរបស់មន្ត្រី ដែលធ្វើការតាមច្រកព្រំដែននីមួយៗនេះ គឺជារឿងចាំបាច់ ដើម្បីកុំឱ្យមន្ត្រីទាំងអស់នោះ នៅកាន់តំណែងនៅក្នុងកន្លែងតែមួយ ដុះស្លែចាក់ឫស ដែលអាចបង្កើតទៅជាបក្សពួកនិយម និងកើតមានអំពើពុករលួយ"។

កម្មវិធីបន្ទាប់របស់វិទ្យាស្ថានប្រជាធិបតេយ្យកម្ពុជា

១. កម្មវិធីបណ្ឌិតសភាសិទ្ធិមនុស្ស (១៤-១៨ មិថុនា ២០២៤)

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមសូមទាក់ទង info@cid.asia ឬលេខទូរស័ព្ទ +855(0)12766364

អាសយដ្ឋាន៖ អគារលេខ ៦ (TK Roundabout), ផ្លូវលេខ២៨៩, ខណ្ឌទួលគោក, រាជធានីភ្នំពេញ

